

Εμπειρίκος Ανδρέας (1901 - 1975)

➤ Ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες ποιητές της «γενιάς του Τριάντα» και εισηγητής του υπερρεαλισμού στην Ελλάδα

➤ Πρωτοπόρος και ανανεωτής της νεότερης ποίησής μας, τολμηρός και επαναστατικός στην σκέψη και στο λόγο του

<http://politikokafeneio.com/empirikos/empirikos2.htm>

Έργα του:

- Η Υψιβάμιμος
- Ενδοχώρα
- Γραπτά ή Προσωπική Μυθολογία
- Οκτάνα
- Ο Μέγας Ανατολικός

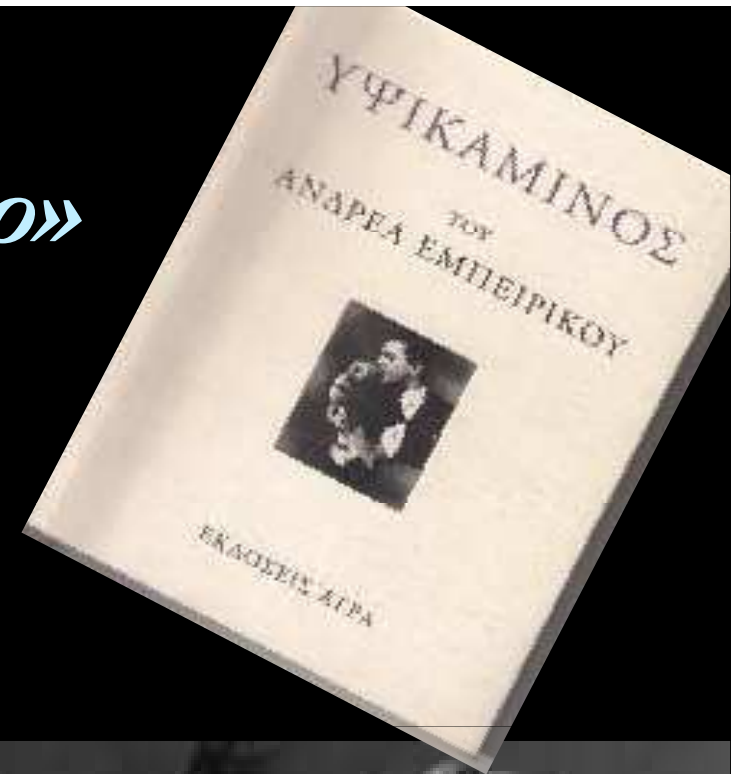
Υπερρεαλισμός

- Ο υπερρεαλισμός ή σουρεαλισμός, από τις γαλλικές λέξεις **sur** (επάνω, επί) και **réalisme** (ρεαλισμός, πραγματικότητα) όπου στα ελληνικά θα μπορούσε να αποδοθεί ως «πάνω ή πέρα από την πραγματικότητα», ήταν ένα κίνημα που αναπτύχθηκε κυρίως στο χώρο της λογοτεχνίας, αλλά εξελίχθηκε σε ένα ευρύτερο καλλιτεχνικό και πολιτικό ρεύμα.
- Ανθισε κατά κύριο λόγο στη Γαλλία των αρχών του 20ου αιώνα
- Κυριότεροι εκπρόσωποι: Αν. Μπρετόν, Λ.Αραγκόν, Πωλ Ελύάρ
- Ο σουρεαλισμός γίνεται κήρυκας της απαλλαγής του ανθρώπου από τον έλεγχο της λογικής και από κάθε επιταγή ηθικής τάξης
- Καθιερώνει τη μέθοδο της αυτόματης γραφής, με μεγάλη ελευθερία της φαντασίας, γεγονότα χωρίς λογική συνοχή και στηρίζεται στις φροϋδικές θεωρίες (παντοδυναμία του ονείρου)

Ανδρέας Εμπειρίκος

«Τριαντάφυλλα στο παράθυρο»

- Το ποίημα προέρχεται από τη συλλογή του: «Υψικάμινος»
- Η Υψικάμινος έχει χαρακτηριστεί ως το πρώτο δημοσιευμένο υπερρεαλιστικό ποιητικό κείμενο στην Ελλάδα

«Τριαντάφυλλα στο παράθυρο»

Διδακτικός Στόχος

Να γνωρίσουν οι μαθητές τον υψηλό τόνο και τη λόγια γλώσσα του ποιητή, που σηματοδοτούν την έναρξη του ελληνικού υπερρεαλισμού

[http://www.os3.gr/athive afieromata/gr afieromata antreas empeirikos.html](http://www.os3.gr/athive%20afieromata/gr%20afieromata%20antreas%20empeirikos.html)

http://lefobserver.blogspot.gr/2010/08/blog-post_03.html

Ἐγὼ εἶμι τῆς θανάτου
αὐτῆς πρῶτος

Ἐγὼ εἶμι τῆς θανάτου αὐτῆς πρῶτος
ὅσοι ἀγαπᾶτε ἀποκρίνονται διατάξεις
καὶ αἱ κριτικὴ ἀποκρίνεται μὴ τὸν ἄλλον
καὶ ἄλλοι μαρτυροῦν τὸ ἄλλο ἐπὶ τῶν
κρίσεων τῶν ἄλλων ὅτι αἱ κρίσεις
καὶ τῶν κριτῶν ἴσως τὰ ἴδια
τῶν χαρμῶν τὸ μέτρο τῶν κριτῶν.

Καὶ τὸ μέτρο θανάτου ἀρχίζει.

Ἐγὼ γινώσκω μὴ τὴν κρίση
τὴν κρίση τῶν κρίσεων ἔχοντας ἐπὶ
δικαίως τὰ κρίματα ἀποκρίνεται ἐπὶ τῶν
τῶν κριτῶν.
Καὶ αἱ κριτικὴ μὴ τὸν ἄλλον ἔχοντας
τῶν κριτῶν.
Ἐγὼ γινώσκω φέρνοντας ἐπὶ τῶν
καὶ τῶν κρίσεων.

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

- Ο μεγαλόπνοος, υπερρεαλιστικός τρόπος για την ανάδειξη της αγάπης σε κυρίαρχη ιδεολογία και αξία ζωής
- Ο προσδιορισμός του σκοπού της ζωής, με βάση τα προσωπικά και τα κοινωνικά ζητούμενα του ατόμου

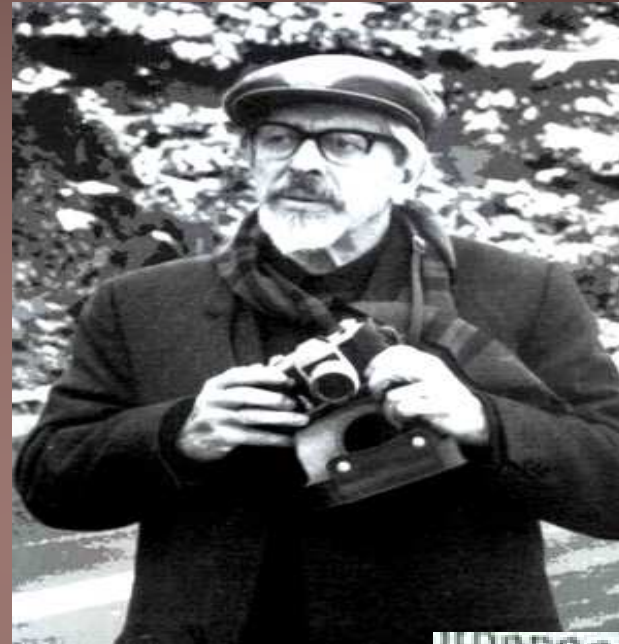
«Τριαντάφυλλα στο παράθυρο»

- Ο ποιητής, χρησιμοποιώντας το σχήμα άρσης και θέσης, με ένα μεγαλόπνοο και υπερρεαλιστικό τρόπο εξυμνεί την αγάπη και την αναδεικνύει σε κυρίαρχη ιδεολογία και διαχρονική αξία της ανθρώπινης ζωής
- Καθιστά την αγάπη τον ύψιστο προορισμό και σκοπό της ζωής του ανθρώπου
- Ο ποιητής, ως βάση για τον προσδιορισμό του σκοπού της ζωής, θέτει τα προσωπικά και τα κοινωνικά ζητούμενα του ατόμου

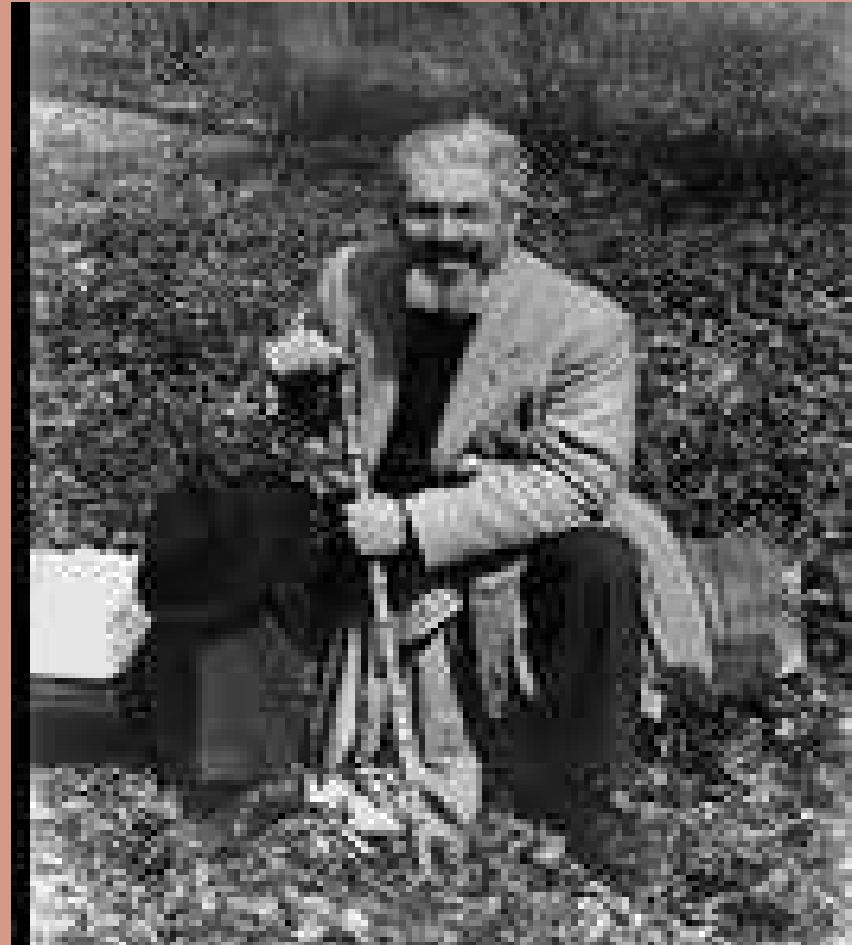
«Τριαντάφυλλα στο παράθυρο»

- Στο κείμενο είναι εμφανής τόσο η έντονη συναισθηματική φόρτιση του ποιητή, όσο και ο ρητορικός και ηθικοδιδασκτικός τόνος του ποιήματος, που δημιουργείται με τις στομφώδεις επαναλήψεις της φράσης «Σκοπός της ζωής μας»
- Το κείμενο αποτελεί δείγμα του υπερρεαλιστικού τρόπου γραφής, αλλά, ωστόσο, δε διαθέτει καθαρά υπερρεαλιστικά γνωρίσματα, όπως οι ελεύθεροι συνειρμοί, οι λογικές υπερβάσεις, η τολμηρή εικονοποιία

Τεχνικά στοιχεία

- Γλώσσα: Η γλώσσα του ποιήματος είναι η χυμώδης, επιβλητική και λυρική δημοτική με στοιχεία καθαρεύουσας
- Ύφος: υψηλό ποιητικό ύφος, που εκφράζει έντονα τη συναισθηματική φόρτιση του ποιητή με τη χρήση πληθώρας επιθέτων
- Εκφραστικά μέσα: επανάληψη, σχήμα άρσης και θέσης, μεταφορά

Γνωμικά και Αποφθέγματα

Πάρε τη λέξι μου. Δώσε μου το χέρι σου

Η ποίηση είναι ανάπτυξι στίλβοντος ποδηλάτου

Καμιά προκοπή. Παντού στάχτη. Παντού φόνοι

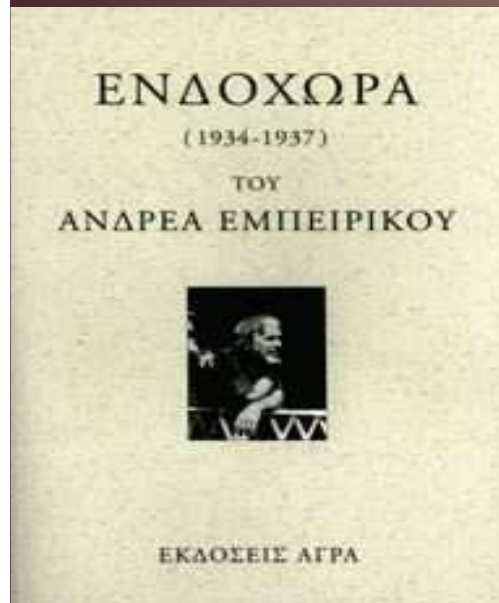
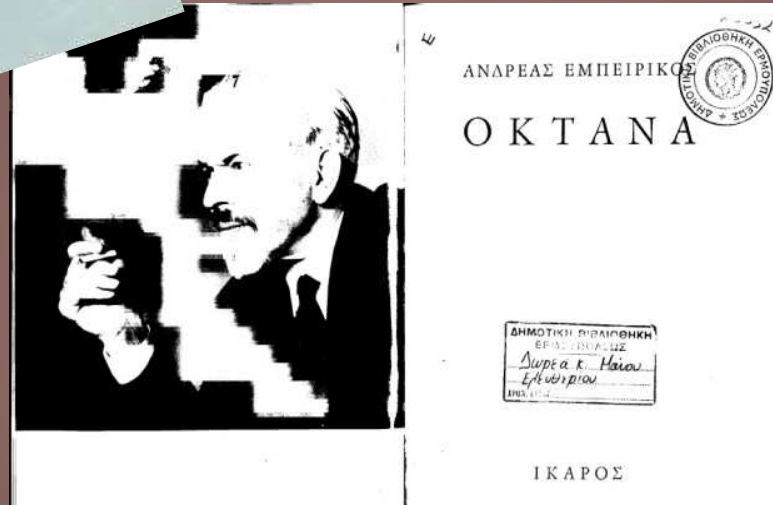
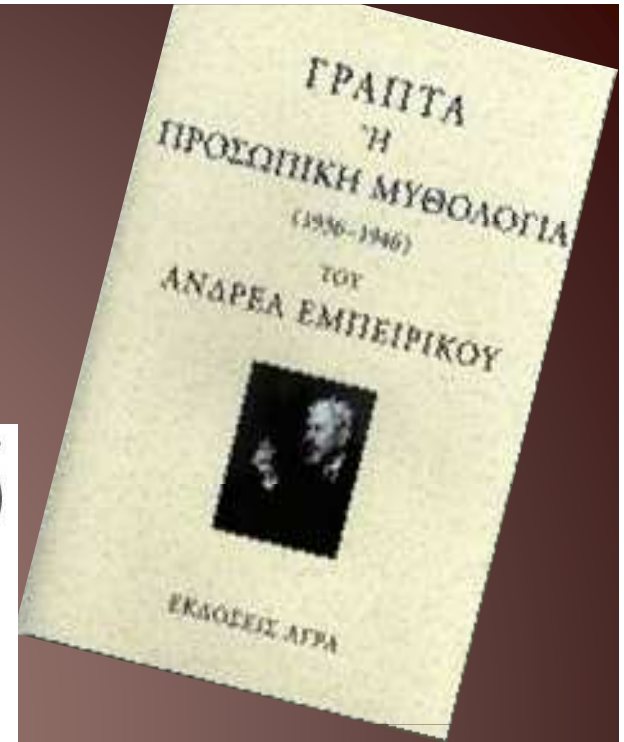
Ο ειρμός του ποταμού διεκόπη. Η συνοχή όμως του τοπίου είταν τόση που και ο ποταμός κυλούσε

Σκοπός της ζωής μας είναι η αγάπη

http://el.wikiquote.org/wiki/%CE%91%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%AD%CE%B1%CF%82_%CE%95%CE%BC%CF%80%CE%B5%CF%B9%CF%81%CE%AF%CE%BA%CE%BF%CF%82

Έργα του

ΦΩΤΟΦΡΑΚΤΗΣ

Ερωτήσεις

- Τι ορίζεται ως σκοπός της ζωής μας και γιατί;
- Νομίζετε ότι το κείμενο του Εμπειρικού μπορεί να θεωρηθεί ποίημα; Για ποιους λόγους;

<http://www.lifo.gr/team/sansimera/32436>